

УДК 343.97

О.В. ЛІТВІНОВА, канд. юрид. наук,
Харківський національний університет внутрішніх справ

РОЛЬ СТРАХОВОГО ПЛАТЕЖУ В УКЛАДЕННІ ТА ПРИПИНЕННІ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Ключові слова: наслідки несплати, страховий платіж, договір страхування

В сучасному українському суспільстві страхування набуває все більшої популярності. Не викликає заперечень той факт, що за своєю сутністю та характерними рисами страхування є одним із найбільш ефективних засобів захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб. Страхові відносини, будучи за своєю правовою природою цивільними відносинами, виникають на підставі договору. Незважаючи на певну законодавчу урегульованість питань, що виникають у зв'язку з укладенням договору страхування, як в законодавстві так і в практиці його застосування існує ще деяка невизначеність окремих аспектів укладення та припинення дії договору страхування. Враховуючи, що в сучасному українському суспільстві договірні відносини є однією з найпоширеніших та найзначніших підстав виникнення правовідносин, дослідження питань, що пов'язані з укладенням договору страхування та підставами припинення його дії, є актуальними та такими, що потребують додаткових досліджень.

Питаннями, що пов'язані з укладенням договору страхування, присвячували свою увагу такі науковці як Є.М. Белоусов, О.В. Гринюк, В.Ю. Абрамов, М.І. Брагинський, В.С. Белих, І.В. Кривошеєв та інші науковці. Незважаючи на підвищений науковий інтерес до питання укладення та припинення дії договору страхування, низка питань, що стосуються, зокрема, визначення оферента та акцептанта при укладенні договору страхування, значення сплати страхового платежу для укладення договору страхування, юридичної природи наслідків несплати страхового платежу та підстав їх застосування, на сьогоднішній день потребують додаткової уваги та певних наукових досліджень. Звідси, метою статті є удосконалення теоретичних засад порядку укладення та припинення дії договору страхування, визначення на основі аналізу чинного законодавства, судової практики та наукових розробок значення страхового платежу та його сплати для укладення договору страхування, визначення наслідків несплати страхового платежу у реальному та у консенсуальному договорі страхування.

Для досягнення поставленої мети передбачається вирішення таких завдань:

– визначити оферту та акцепт при укладенні договору страхування, а також визначити сторін, які можуть виступати з офертою та акцептом;

– визначити роль страхового платежу та факту його сплати для укладення договору страхування, а також взаємозв'язок між сплатою (несплатою) страхового платежу та припиненням дії договору страхування;

– розробити пропозиції по удосконаленню чинного законодавства в частині регулювання досліджуваного питання.

Наукова новизна статті полягає в удосконаленні теоретичних розробок питань, пов'язаних із визначенням порядку укладення договору страхування, механізму припинення його дії в залежності від сплати страхового платежу.

Підставою виникнення страхових правовідносин є договір. Виходячи із визначення договору як домовленості двох або більше сторін, спрямованої на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, ми можемо стверджувати, що права та обов'язки учасників страхових правовідносин виникають саме після укладення договору страхування.

Як і будь-які інші договори, договори страхування, повинні укладатись відповідно до положень зобов'язального права, що визначають порядок укладення договорів. Враховуючи те, що договір – це взаємоузгоджена домовленість сторін, обов'язковою умовою укладення договору є узгодження волі стра-

ховика та страхувальника на укладення договору та на визначення його умов.

Питання щодо визначення порядку укладення договору страхування є спірним серед науковців.

У цілому порядок укладення договорів страхування відповідає загальному порядку укладення договорів, що передбачений главою 53 Цивільного Кодексу України (далі – ЦК України). З цього випливає, що для укладення договору страхування від однієї із сторін другій стороні повинна надійти оферта.

Стаття 18 Закону України «Про страхування» від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР (далі – Закон «Про страхування») містить положення, згідно з яким договір страхування укладається на підставі письмової заяви або іншим чином вираженого наміру страхувальника укласти договір страхування. Але, незважаючи на наявність у Законі «Про страхування» такої норми, серед науковців відсутня єдина позиція щодо юридичної кваліфікації дій, які вчинюються страховиком та страхувальником до укладення договору. Проаналізувавши практику укладення договорів страхування, що існує в Україні, точки зору різних науковців з цього питання, спробуємо з'ясувати, яка із сторін майбутнього договору страхування виступає з офертою, яка – з акцептом, та в чому це проявляється. Звертаємо увагу на те, що наукова дискусія із зазначеного питання ведеться здебільшого серед російських вчених. Враховуючи те, що норми українського та російського законодавства, які регулюють порядок укладення договорів страхування майже не відрізняються, ми будемо аналізувати позиції здебільшого російських юристів.

Загальний порядок укладення договорів страхування полягає у наступному. Страхувальник звертається до страховика із заявою про укладення договору страхування. Після вивчення заяви на страхування страховик оформлює договір страхування. І якщо з організаційно-технічної точки зору в порядку укладення договорів страхування не існує проблем, то юридична природа дій кожної із сторін та документів, що ними оформлюються на цій стадії, є предметом досить жвавої наукової дискусії [1].

Думки науковців відрізняються, в першу чергу, відносно юридичної кваліфікації заяви страхувальника на страхування. А як зазначає С.В. Дедіков, та чи інша точка зору на правову природу заяви страхувальника призводить до різних оцінок усіх елементів процесу укладення договору страхування [1].

Одна з позицій науковців при визначенні правового статусу заяви страхувальника полягає в тому, що заява страхувальника є ні що інше, як оферта. Така точка зору міститься у працях таких науковців, як Г.Ф. Шершеневич, В.І. Серебровський, В.А. Рахмілович та ін. [2, с.354; 3, с.408; 4, с.154].

Прихильники цієї точки зору зазначали, що подача страхувальником заяви – є ні що інше, як вираз його волі на укладення договору страхування. Прийняття страховиком заяви та оформлення договору свідчить про акцепт пропозиції страхувальника. Договір страхування в такому випадку буде укладений, коли страховик у відповідь на заяву страхувальника видасть останньому страховий поліс (або іншим чином оформить договір страхування).

Такої ж думки дотримуються і деякі українські науковці. Так, за словами Є.М. Белоусова, для визнання договору страхування укладеним письмово необхідна письмова заява (оферта страхувальника) за формою, що встановлюється страховиком, письмова згода (акцепт) страховика на укладення такого договору, підтвердженням якої є видача страховиком страхового свідоцтва страхувальнику [5, с.12].

На думку О.В. Гринюк, у правовідношенні з майнового страхування офертою вважається заява страхувальника, зроблена, зазвичай, у письмовій формі. Форма заяви, хоч і складається страховиком, але підписується від імені страхувальника, тому вона повинна відображати його намір вважати себе таким, що уклав договір на умовах, вказаних у договорі, зі страховиком, якщо останній прийме пропозицію [6, с.9].

Позиція інших авторів полягає в тому, що заява страхувальника – це виклик оферти від страховика. Офертою ж у такому випадку буде оформлений страховиком на підставі заяви страхувальника договір страхування. І вже

прийняття такого договору страхувальником буде свідчити про акцепт та укладення договору. Прихильниками цієї точки зору є М.І. Брагинський, В.С. Белих, І.В. Кривошеев та ін. [7, с.595; 8, с.138].

Третя точка зору, що існує з цього питання, належить Ю.Б. Фогельсону. Він вважає, що передбачена Цивільним кодексом Російської Федерації конструкція, яка полягає в наданні заяви страхувальником, видачі у відповідь полісу страховиком та прийнятті полісу страхувальником, є спеціальною конструкцією, розробленою лише для укладення договорів страхування [9, с.154].

Особливості оферти та акцепту, визначені у цивілістичній доктрині, не дає змоги погодитися з тими науковцями, які вважають, що подача заяви страхувальником страховикові є ні що інше, як оферта. Оферта повинна містити усі істотні умови майбутнього договору.

У цивільно-правовій доктрині істотними умовами визнаються умови договору, які визнані такими за законом або необхідні для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою однієї із сторін має бути досягнуто згоди [10, с.644].

ЦК України у ст.638 конкретизує визначення істотних умов договору: істотними вважаються умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

Стаття 982 ЦК України як істотні умови договору страхування називає такі: предмет договору страхування, страховий випадок, розмір грошової суми, в межах якої страховик зобов'язаний провести виплату у разі настання страхового випадку (страхова сума), розмір страхового платежу і строки його сплати, строк договору та інші умови, визначені актами цивільного законодавства.

Отже, страхувальник для подання страховикові оферти на укладення договору страхування повинен визначити у заяві всі зазначені умови. Але такі, наприклад, істотні умови, як страховий випадок та розмір страхового платежу, страхувальник може визначити лише

разом із страховиком. Слід відзначити, що страхувальник, не будучи фахівцем у страхуванні, не зможе самостійно сформулювати більшість істотних умов договору страхування [1].

Заява на страхування подається за формою, визначеною страховиком. У більшості випадків заява на страхування, що використовується в українській страховій практиці, уявляє собою документ, що містить розділи, які заповнюються як страхувальником, так і страховиком. У випадках, коли заява заповнюється лише страхувальником, такі умови, як, наприклад, страховий тариф, взагалі не заповнюються, а зазначаються безпосередньо у договорі. Зазначене, на нашу думку, також підтверджує, що заява на страхування не може виступати офертою, адже двостороння оферта законодавством не передбачена.

Оферта повинна бути безвідкличною та виражати намір особи, яка її висуває, бути зв'язаною умовами договору, укладення якого пропонується.

Більшість заяв на страхування (форми яких згідно із Законом «Про страхування» розробляються страховиком) містять інформацію про те, що подання заяви на страхування не зобов'язує страхувальника укладати договір страхування.

Таким чином, заява на страхування, на нашу думку, не містить основних рис, властивих оферті.

З точкою зору Ю.Б. Фогельсона щодо особливого порядку укладення договору страхування, властивого тільки цьому договору, ми також не можемо погодитись. Договір страхування, як вже зазначалось вище, є цивільно-правовим договором. ЦК України встановлює єдиний для всіх договорів порядок укладення. Заява на страхування, що подається страховику, в першу чергу має інформативне значення. Вона містить інформацію, необхідну страховику для визначення істотних умов договору. Саме через це ми згодні з тими науковцями, які зазначають, що оферта на укладення страхового договору поступає від страховика. Вимоги обов'язкової присутності в оферті істотних умов, закріплених у письмовій фор-

мі, та явно вираженого наміру особи, що виступає із пропозицією вважати себе таким, що уклав договір на умовах оферти, вказує на неможливість віднесення до оферти письмової чи усної заяв страхувальника, що виражає свій намір укласти договір страхування. Умови про розмір страхової премії та порядок її сплати, розмір страхової суми не можуть бути визначені страхувальником особисто, тому що плату за страхування встановлює особа, яка його здійснює [8, с.138].

Згідно з ч.4 ст.18 Закону «Про страхування», договір страхування набуває чинності з моменту сплати страхового платежу. Виходячи з цього, вважаємо, що оформлення договору страхування страховиком є за своєю юридичною природою офертою, а акцептом виступає сплата страхового платежу в терміни, які зазначені в договорі.

Спираючись на досвід роботи деяких українських страховиків хотілося б відзначити, що пропозиція про укладення договору страхування може виходити як від страховика, так і від страхувальника. Щоправда, страхувальник висуває оферту найчастіше у випадках, коли він співпрацював із страховиком та при закінченні договору страхування бажає укласти новий договір на таких же умовах, як попередній, або у випадках, коли всі істотні умови договору страхування визначені законом (для обов'язкових видів страхування) [1].

Виходячи з вищевикладеного, вважаємо, що ст.18 Закону «Про страхування» містить положення, які не відповідають чинному цивільному законодавству та існуючій практиці укладення договорів страхування. Зазначена стаття встановлює, що ініціатива на укладення договору страхування виходить від страхувальника, у той час як така пропозиція страхувальника на укладення договору не містить основних ознак, притаманних оферті. Враховуючи зазначене, вважаємо, що ст.18 Закону «Про страхування» повинна бути приведена у відповідність до положень ЦК України і вимог сучасного економічного життя та пропонуємо викласти ч.1 зазначеної статті Закону «Про страхування» у наступній редакції:

«Стаття 18. Договір страхування укладається в порядку, встановленому Цивільним Кодексом України».

У науці і на практиці існує спірне питання щодо визначення моменту, з якого договір страхування вважається укладеним і набуває чинності.

Стаття 983 ЦК України та ч.4 ст.18 Закону «Про страхування» встановлюють, що договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхувальником першого страхового платежу, якщо інше не встановлено договором.

На перший погляд, відповідь на питання щодо визначення моменту, з якого договір страхування вважається укладеним, є очевидною – з моменту сплати страхувальником страхового платежу.

У той же час визначення договору страхування, що міститься в законодавстві, дозволяє розглядати договір страхування як консенсуальний договір, оскільки обов'язки сторін за договором страхування визначені на майбутнє. Як зазначають деякі науковці, легальне визначення договору страхування дозволяє зробити висновок, що цей договір консенсуальний, хоча положення про те, що договір страхування набуває чинності з моменту сплати страхового платежу вказує на реальність такого договору [11, с.254].

Г.Ф. Шершеневич свого часу говорив про те, що незважаючи на те, що сплата страхового платежу зазвичай відбувається при оформленні правочину, навмисне чи випадкове ухилення страхувальника від цього обов'язку не перешкоджає у визнанні такого договору укладеним. Вже із самого договору витікає обов'язок страхувальника сплатити страховий платіж [12, с.225].

Ю.Б. Фогельсон також дотримується думки про консенсуальність страхового договору. За його словами, при сплаті страхового платежу укладений договір лише набуває чинності, якщо інший момент набуття чинності не визначений у договорі [13].

Але більш поширеною та обґрунтованою, на нашу думку, є точка зору авторів, які вважають, що договір страхування є реальним

договором, оскільки він набуває чинності, за загальним правилом, з моменту сплати страхового платежу [6, с.9; 4, с.151].

До моменту внесення страховальником страхового платежу зобов'язань страховика за договором страхування не виникає. І якщо у період між підписанням договору страхування та сплатою страхового платежу буде мати місце страховий випадок, зобов'язання страховика по виплаті страхового відшкодування не виникне.

Отже, ми з'ясували, що договори страхування, які використовуються і українській страховій практиці, можуть бути як реальними, так і консенсуальними – залежно від домовленості сторін.

Слід зазначити, що законодавство з одного боку встановило, що договір страхування набуває чинності з моменту сплати страхового платежу, з іншого боку містить положення, які вказують на консенсуальність такого договору.

Одним із таких положень є легальне визначення договору страхування, про що мова йшла вище.

Стаття 997 ЦК України та п.3 ст.28 Закону «Про страхування» визначають однією з підстав припинення договору страхування несплату страховальником страхового платежу у встановлені договором строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги страховальнику, якщо інше не передбачено умовами договору. Виникає питання: якщо договір страхування набуває чинності з моменту внесення страхового платежу чи першої його частини на рахунок чи до каси страховика, то яким чином, у разі несплати страхового платежу, договір, що не набув чинності, може припинити свою дію?

На нашу думку, встановлений законодавством порядок припинення дії договору страхування доцільно застосовувати до договорів страхування, які набули чинності незалежно від сплати страхового платежу. Щоправда,

існуюча в Україні судова практика виходить з того, що зазначене положення про припинення дії договору страхування застосовується до будь-яких договорів страхування.

Так, Вищий господарський суд України, розглядаючи касаційну скаргу страховика на постанову апеляційного суду у справі за позовом страховика до страховальника про стягнення грошових коштів, встановив наступне. Страховальником було укладено із страховиком декілька договорів страхування, які набували чинності з моменту внесення страхового платежу. Жодного страхового платежу страховальником сплачено не було. Позовні вимоги страховика мотивовані тим, що згідно із зазначеними договорами страхування страховальник зобов'язаний сплатити страховику страхові платежі, а страховик зобов'язаний у разі настання страхових випадків здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений договором строк. Страховик виконував обов'язки належним чином, а страховальник не виконав свої зобов'язання по укладених договорах страхування.

Вищий господарський суд погодився із доводами суду першої інстанції та апеляційного господарського суду про те, що позов задоволенню не підлягає, мотивуючи своє рішення наступним. Згідно зі ст.18 Закону «Про страхування», договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування. Як видно з матеріалів справи, страхові платежі страховальником внесені не були. А відповідно до ст.28 Закону «Про страхування», дія договору припиняється та втрачає чинність у разі несплати страховальником страхових платежів у встановлені договором строки [14].

На нашу думку, положення про припинення дії договору страхування, зазначене у проаналізованих статтях ЦК та Закону «Про страхування» можна застосовувати лише до договорів страхування, що набули чинності незалежно від сплати страхового платежу. Говорити ж про припинення дії договору страхування, який не набув чинності, ми не можемо.

Недостатня урегульованість законодавством цього питання призводить до виникнення суперечок та непорозумінь між страховиками та страхувальниками. Так, у практиці роботи страхових компаній поширені випадки, коли страхувальник не сплачує страховий платіж у встановлений договором строк, а сплачує його пізніше. Чи можна у такому випадку говорити про набуття чинності договором страхування та про виникнення обов'язку страховика здійснювати виплату страхового відшкодування у разі настання страхового випадку?

На думку Вищого господарського суду України, якщо страховиком не було направлено страхувальнику вимогу про сплату страхового платежу, вважати договір таким, що припинив свою дію, не можна [15].

Не можемо погодитись із такою позицією суду через наступне.

Розмір страхового платежу, який визначається під час укладення договору страхування, залежить, між іншим, від строку страхування. Строк страхування встановлений як істотна умова договору страхування, узгоджується сторонами також при укладенні договору. За загальним правилом, строк страхування починається після сплати страхового платежу. До того ж, строк сплати страхового платежу також є істотною умовою договору страхування. Як уже зазначалося, досягнення сторонами згоди за всіма істотними умовами є необхідною передумовою укладення договору.

На підставі вищевикладеного вважаємо, що у разі прострочення сплати страхувальником страхового платежу, для набуття чинності договором страхування недостатньо сплатити страховий платіж, а необхідно ще й отримати згоду страховика на зміну строку сплати страхового платежу.

З метою уникнення розбіжностей у застосуванні норм законодавства та врегулювання правовідносин сторін договору страхування, ст.983 ЦК України доцільно було б доповнити частиною другою наступного змісту: «2. У разі несплати страхового платежу у встановлені договором строки, договір страхування є таким, що не набрав чинності (не відбувся), якщо інше не передбачено договором».

Наведений вище аналіз наукових позицій, чинного законодавства та практики його застосування дозволив нам дійти таких висновків.

1. Юридична природа дій страховика та страхувальника при укладенні договорів страхування дозволяє свідчити про те, що offerentом при укладенні договорів страхування зазвичай виступає страховик. Дії страхувальника по підписанню складеного страховиком договору є ніщо інше, як акцепт. З огляду на це ст.18 Закону України «Про страхування» доцільно привести у відповідність до положень ЦК України і вимог сучасного економічного життя та викласти ч.1 зазначеної статті Закону «Про страхування» у наступній редакції:

«Стаття 18. Договір страхування укладається в порядку, встановленому Цивільним Кодексом України».

2. Сплата страхувальником страхового платежу у реальному договорі страхування виступає акцептом на укладення договору страхування. Факт сплати страхового платежу визначає початок дії договору страхування. Несплата страхового платежу у визначені договором строки призводить у реальних договорах страхування до не набуття чинності таким договором, у консенсуальних договорах – до припинення дії чинного договору. З огляду на зазначене, ст.983 Цивільного Кодексу України доцільно було б доповнити частиною другою наступного змісту: «2. У разі несплати страхового платежу у встановлені договором строки, договір страхування є таким, що не набрав чинності (не відбувся), якщо інше не передбачено договором».

ЛІТЕРАТУРА

1. Дедиков С. В. Заключение договора страхования / С. В. Дедиков // Юридическая и правовая работа в страховании. – 2005. – № 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reglament.net/ins/urist/2005/1/statya_1.htm.
2. Шершеневич Г. Ф. Курс торгового права. Т. 2. Товар. Торговые сделки / Г. Ф. Шершеневич. – М., 2003. – 543 с.

3. Серебровский В. И. Очерки советского страхового права. Избранные труды по наследственному и страховому праву / В. И. Серебровский. – М. : Статут, 2003. – 557 с.
4. Абрамов В. Ю. Страхование. Очерки / В. Ю. Абрамов. – М. : Анкил, 2004. – 184 с.
5. Белоусов Є. М. Договір страхування господарських ризиків : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 / Є. М. Білоусов ; Нац. юрид. акад. ім. Я. Мудрого. – Х., 1997. – 16 с.
6. Гринюк О. В. Цивільно-правові аспекти майнового страхування в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 / О. В. Гринюк ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2004. – 20 с.
7. Брагинский М. И. Договорное право : в 4-х кн. Кн. 3. Договоры о выполнении работ и оказании услуг / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М. : Статут, 2002. – 700 с.
8. Страхование право : краткий учебный курс / В. С. Бельх, И. В. Кривошеев. – М. : НОРМА, 2002. – 224 с.
9. Фогельсон Ю. Б. Комментарий к страховому законодательству / Ю. Б. Фогельсон. – М. : Юристъ, 2002. – 347 с.
10. Цивільне право України : підручник : у 2-х кн. Кн. 1 / О. В. Дзера (кер. авт. кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін. ; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. – 2-е вид., доповн. і переробл. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 736 с.
11. Гражданское право Украины : учеб. пособие : Ч. 2 / под ред. Слипченко С. А., Кройтора В. А. – Харьков : Эспада, 2000. – 399 с.
12. Шершеневич Г. Ф. Учебник торгового права (по изд. 1914 г.) / Г. Ф. Шершеневич. – М. : Фирма «СПАРК», 1994. – 335 с.
13. Фогельсон Ю. Б. Договор страхования в Российском гражданском праве : автореф. дис. на соискание учен. степени докт. юрид. наук : спец. 12.00.03 / Ю. Б. Фогельсон. – М., 2005. – 31 с.
14. Постанова ВГСУ по справі № 1/340-14/110 від 07.04.2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.arbitr.gov.ua/docs/28_873828.html.
15. Постанова ВГСУ по справі № 2/234-04 від 15.03.2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.arbitr.gov.ua/docs/28_853390.html.

Літвінова О. В. Роль страхового платежу в укладенні та припиненні дії договору страхування / О. В. Літвінова // Форум права. – 2012. – № 4. – С. 595–601 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-4/12lovddc.pdf>

Досліджено питання щодо порядку укладення договору страхування. Доводиться, що сплата страхового платежу в реальному договорі страхування виступає у ролі акцепту. Обґрунтовано, що у випадку несплати страхового платежу реальний договір страхування не припиняє свою дію, як це зазначено у законі, а не набуває чинності.

Литвинова О.В. Роль страхового платежа в заключении и прекращении действия договора страхования.

Исследуются вопросы, связанные с порядком заключения договора страхования. Доказывается, что уплата страхового платежа в реальном договоре страхования выступает в роли акцепта. Обосновывается, что в случае неуплаты страхового платежа реальный договор страхования не прекращает свое действие, как это указано в законе, а не вступает в силу.

Litvinova O.V. The Role of the Insurance Premium in the Conclusion or Termination of the Insurance Contract

We investigate issues related to the procedure for the conclusion of the insurance contract. We prove that the payment of the insurance premium in the real insurance policy acts as an acceptance. It is found that in case of non-payment of the insurance premium real contract of insurance does not expire as specified in the law, and does not enter into force.